

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ

Одеса 2022

Наукове видання

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеського національного технологічного університету,
протокол № 13 від 24.05.2022 р.

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор
Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

- Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор
- Бурдо О.Г., д-р техн. наук, професор
- Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор
- Гапонюк О.І д-р техн. наук, професор
- Жигунов Д.О., д-р техн. наук, професор
- Іоргачова К.Г д-р техн. наук, професор
- Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор
- Коваленко О.О., д-р техн. наук, професор
- Косой Б.В., д-р техн. наук, професор
- Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор
- Мардар М.Р., д-р техн. наук, професор
- Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор
- Павлов О.І., д-р екон. наук, професор
- Плотніков В.М., д-р техн. наук, професор
- Станкевич Г.М., д-р техн. наук, професор
- Савенко І.І., д-р екон. наук, професор
- Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор
- Ткаченко Н.А., д-р техн. наук, професор
- Ткаченко О.Б., д-р техн. наук, професор
- Хобін В.А., д.т.н., професор
- Хмельнюк М.Г., д-р техн. наук, професор
- Черно Н.К д-р техн. наук, професор

Одеський національний технологічний університет

Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів.

Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2022. – 163 с.

РОЗДІЛ 4

**СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ**

Одешини, оскільки багато громадян України почнуть займатися внутрішнім туризмом і подорожувати на просторах нашої країни.

Отже, підводячи підсумки проведеного SWOT-аналізу, можна стверджувати, що південь Одеської області є конкурентоспроможним і має великий потенціал для розвитку еногастрономічного туризму. Нарощування туристичних потоків напряму Одеса – Рені має великий потенціал, що також сприяє підвищенню попиту на місцеву продукцію та збереженню гастрономічної спадщини Бессарабії.

Література

1. Про туризм: Закон України № 124/19-ВР в редакції від 15.01.2015 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
2. Електронний ресурс – Режим доступу: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/2_2018/37.pdf
3. Електронний ресурс – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/sorokina4.htm

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Іванова В.Т., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ТВтаТБ
Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

В роботі представлено дослідження сутності сільського зеленого туризму як виду підприємницької діяльності. Досліджено, що розвиток сільського зеленого туризму забезпечує збереження самобутності територій і побуту сільського життя.

Метою роботи є дослідження і узагальнення сутності сільського зеленого туризму, та виявлення причин і передумов пріоритетності його розвитку.

Актуальність обраної теми полягає в тому, що на сьогодні активно розвиваються якісно нові підходи до підвищення конкурентоспроможності сфери туризму. На фоні бурхливого розвитку світового туризму закономірно постає питання про роль України на світовому ринку туристичних послуг. Слід зазначити, що вона має всі передумови для інтенсивного розвитку туризму, адже володіє значним туристсько-рекреаційним потенціалом. Розвиток сільського зеленого туризму в нашій країні особливо актуальний, оскільки саме завдяки йому Україна може поліпшити соціально-економічну ситуацію. Зважаючи на місце і роль туризму в житті суспільства, держава проголошує його одним із пріоритетних напрямів розвитку національної культури та економіки. Сьогодні як у світі, так і в Україні спостерігається тенденція до зростання зацікавленості сільським відпочинком у формі проживання і проведення вільного часу.

До основних функцій сільського зеленого туризму можна віднести:

- 1) Відпочинкова – проявляється у можливості відпочити від ритму міста, набратися сил і натхнення в умовах, віддалених від звичного міській людині середовища;
- 2) Оздоровча – завдяки сільському зеленому туризму є нагода зміцнити імунітет шляхом перебування на свіжому повітрі, підвищенням фізичної активності, споживанням натуральних продуктів;
- 3) Соціальна – завдяки сільському зеленому туризму є можливість встановлення контактів, знайомств, між різними соціально-віковими групами, які часто переростають у дружні взаємовигідні відносини;
- 4) Пізнавальна – проявляється у пізнанні навколишнього середовища, знайомстві з новими людьми та їх побутом, історико-культурними пам'ятками, традиціями, фольклором,

народними ремеслами, особливостями ведення сільського господарства, загальною атмосферою села тощо;

5) Економічна – ця функція проявляється у наявності фінансових відносин з приводу купівлі-продажу послуги;

6) Естетична – проявляється в отриманні задоволення від гарних краєвидів, цікавих історико-культурних закладів, витворів мистецтва, фольклорних заходів;

7) Екологічна – проявляється у виробленні певного типу мислення та поведінки людини, направленої на раціональне використання природних ресурсів, впровадження технологій, які позитивно впливають на середовище;

8) Навчальна – можливість набуття теоретичних і практичних навиків: ведення домашнього господарства, навчання народним ремеслам, причому процес навчання може стати продуктивним для двох сторін;

9) Когнітивна – проявляється в отриманні задоволення від спілкування, приємних подій, спогадів, вражень, які надовго залишаються у пам'яті [1].

В Україні активний розвиток сільського туризму розпочався тільки в 1996 році з виникненням «Всеукраїнської спілки сільського зеленого туризму», однак він дуже швидко став популярним як для відпочиваючих, так і для господарів сільських садиб та будинків. Велике розповсюдження сільський туризм одержав у Карпатському регіоні, Закарпатті, Слобожанщині, Поліссі, Поділлі та Буковині. Відпочинок на селі є одним із найперспективніших напрямів відродження та розвитку українського села, а також підвищення економічного рівня регіонів України. Зелений туризм не виснажує наявні ресурси, а також підвищує рівень життя місцевого населення, економічно зацікавленого у їх збереженні та примноженні [2].

Відомо, що 2020 рік в Україні був проголошений Роком розвитку туризму в регіонах і на сільських територіях. Особливо в теперішніх умовах світової пандемії, пов'язаної з поширенням вірусу COVID-19, посилюються позиції внутрішнього туризму.

Під правлінням громадської організації «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні» затверджено програму добровільної катетеризації у сфері сільського зеленого туризму «Українська гостинна садиба». Зроблено це з метою розвитку форм поселень у сільських садибах, підвищення якості комплексного обслуговування туристів, надаваних послуг розміщення та сприяння розвитку сільських територій в Україні) [3].

Загалом сільський зелений туризм визначається своєю багатогранністю. Він передбачає:

— екскурсійні маршрути, які є унікальною можливістю долучитися до джерел та витоків української духовності через засоби культури, літератури, мистецтва;

— ознайомлення з природними художніми ремеслами (плетіння з лози, різьба по дереву, вишивка, малярство, гончарство тощо);

— відвідування історичних пам'яток (місць життя і творчості відомих людей тощо) [3].

Україна має надзвичайно великий туристично-рекреаційний потенціал. Майже 15 % території – це зони для відпочинку, гірські та приморські ландшафти, придніпровські зелені зони, де чисті ріки, повітря, гори, де збережені національні традиції, фольклор, музеї, церкви й інші прекрасні архітектурні пам'ятники. В Україні налічується більше 500 населених пунктів, які мають унікальну історико-культурну спадщину, охороняється державою близько 30 національних і регіональних парків і садиб відомих діячів української культури [4].

Умовно фактори розвитку сільського зеленого туризму можна поділити на зовнішні та внутрішні. До зовнішніх факторів розвитку туризму можна віднести географічне положення регіону, політичні відносини між країнами, міжнародний розподіл праці, рівень цін на

міжнародному ринку та в різних країнах, співвідношення валют тощо. Такі демографічні фактори, як зростання населення, його нерівномірна щільність і концентрація у великих містах (урбанізація) призводять до збільшення туристичного потенціалу, намагання опинитись у менш людних місцях. Велику роль відіграють такі фактори, як, близькість до транзитних шляхів і країн, які поставляють туристів, віддаленість від «гарячих» точок планети. На формування світових туристичних потоків активно впливає співвідношення рівнів соціально-економічного розвитку різних країн. Визначальними є внутрішні фактори розвитку сільського зеленого туризму. Природно-географічні особливості й кліматичні умови країни, наявність та якість природних ресурсів і можливість їх зручного використання; економічна ситуація в країні; внутрішня політика країни, політична стабільність; суспільний лад, рівень розвитку продуктивних сил, структура і рівень добробуту населення є вирішальним серед факторів розвитку сільського туризму. До негативних факторів розвитку сільського зеленого туризму належать: відсутність поєднання нового житлового будівництва з традиційною архітектурою; недостатній рівень знань серед сільського населення та недовіра і відсутність бажання мешканців села приймати туристів – суспільний бар'єр; низький рівень розвитку побутових умов. Суттєвими недоліками сільського туризму є: невизначеність ринкової ситуації; сезонна нестабільність попиту на туристичні послуги; висока конкурентність на регіональному ринку туристичних послуг із закладами інших організаційних форм масової рекреації; обмеженість фінансових ресурсів; мінливість попиту (запитів) споживачів туристичних послуг; соціально-економічна ситуація в країні тощо [5].

Стратегія розвитку туризму повинна передбачати комплексний структурно-функціональний методичний підхід, що полягає у поєднанні різноманітних компонентів туристичної індустрії та її інфраструктури [6].

Інноваційним вирішенням цієї проблеми є створення туристичних кластерів, які характеризують як сконцентровану на певній території групу взаємопов'язаних підприємств і структур туристичної індустрії та інших пов'язаних з нею галузей (транспорту, зв'язку, охорони здоров'я тощо), які взаємодіють і взаємодоповнюють одна одну при створенні комплексного туристичного продукту території загалом та продукту сільського зеленого туризму зокрема. Туристичний кластер – це відносно компактна територія зростання туристської індустрії, що характеризується певною туристською спеціалізацією. При цьому особливо важливою є атрактивна (приваблива) складова майбутнього кластера, що відображена у культурній самобутності та менталітеті жителів цього регіону [7].

Одним із важливих принципів впливу на розвиток туризму є необхідність управління національним туристичним продуктом, до якого відносять]:

- формування стратегії розвитку в'їзних туристичних потоків;
- управління номенклатурою в'їзних турів;
- контроль якості національно туристичного продукту.

Слід звертати увагу також на гомогенні туристичні ресурси, етнографічні та культурні особливості регіонів, традиційні ремесла. Гомогенні туристичні ресурси – це природні та соціальні об'єкти, події, явища, походження яких тісно пов'язане як з територією України (де вони розташовані чи відбулися), так і з територією тієї іноземної країни або дестинції, в межах якої даний об'єкт, явище, подія первісно виникли [8]. Інтерес у туристів до сільської місцевості можуть викликати, місця пов'язані з життєвим шляхом їх видатних земляків, а також поховання іноземців, архітектурні пам'ятки створені ними, або які носять їх імена, меморіальні дошки та пам'ятники, споруджені на честь подій пов'язаних з історією тієї чи іншої держави або дестинації, або видатних іноземців

Варто також звертати увагу на таке поняття як «Бренд території» та розвивати його. Бренд території – це відмінні риси, які вирізняють конкретну територію, серед конкурентів. І ми розуміємо, що сьогодні цей процес активізувався, десятки міст та територій розробляють

логотипи та прагнуть стати брендами. Основна задача, яку слід сформувавши команді з управління брендом є – виділити населений пункт на тлі конкурентів [9].

Для інформування населення щодо можливостей відпочинку в сільській місцевості необхідно створити національну організацію, що буде видавати рекламні інформаційні каталоги, а також використовувати інші форми реклами та залучення туристів. Це може бути позиціонування продажу через Інтернет-пропозиції по сільському туризму; створення бази даних про туристичні об'єкти та об'єднання; організація промоції, реклами і продажу каталогів туристичного продукту — агротуристичний атлас, мапа агротуризму, сприяння консолідації зусиль всіх організацій, які займаються сільським туризмом; формування бази даних про наявність, умови розміщення та наявність і резервування місць у сільських мікроготелях і гостинних господарств тощо [10].

Дослідження, що були проведені під час написання статті свідчать, що розробка науково обгрунтованої концепції розвитку туризму стане одним з пріоритетних напрямів розвитку економіки держави, важливим джерелом наповнення бюджету, створення нових робочих місць та соціального розвитку держави. За таких умов Україна може стати привабливою туристичною країною, а туризм сприятиме: відродженню національної культури та народних ремесел, формування національної свідомості; збереженню та відновленню унікальних природних та історико-культурних ресурсів, історичних місць України; розвитку малого та середнього підприємництва у сфері обслуговування та розширення тимчасової зайнятості в сільській місцевості; підвищенню зацікавленості подорожуючих до історії рідного краю, до вивчення культурних цінностей українського народу.

Література

1. Формування стратегій розвитку сільського туризму [Електронний ресурс]: <http://pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodna-diyalnist/svr/dissertaciya-pechenyuk2.pdf>
2. Биркович В.І. Сільський зелений туризм – пріоритет розвитку туристичної галузі України / В.І. Биркович / Стратегічні пріоритети. Науково-аналітичний щоквартальний збірник. – 2011. – № 1(6). – С. 138–143.
3. Програма добровільної категоризації у сфері сільського зеленого туризму «Українська гостинна садиба»: правління ГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні», протокол № 46 від 6 травня 2008 р.
4. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс] : <http://www.minagro.gov.ua/>.
5. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності. Підручник. – К.: Грамота, 2006. – 264 с.
6. Мальська М.П., Худо В.В., Цибух В.І. Основи туристичного бізнесу. Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2004. – 272 с.
7. Рихлицька Х.М. Розвиток підприємств сільського зеленого туризму в контексті кластерного підходу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». – К., 2013 – 21 с.
8. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України [Текст] / О.О. Бейдик. – К.: КНУ ім. Шевченка, 2001. – 42 с.
9. Як громаді залучити туристів та стати туристичним брендом [Електронний ресурс] : <https://school.tourinform.org.ua/yak-gromadi-zaluchyty-turystiv-ta-staty-turystychnym-brendom/>
10. Крисанов Д.Ф., Удова Л.О. Сільський туризм: здобутки, перешкоди, перспективи. Економіка АПК. – № 17, 2009. – С. 4-14.

ПЕРЕРобКА МОЛОЧНОЇ СИРОВИНИ У НАПОЇ ОЗДОРОВЧОГО ХАРЧУВАННЯ Кузьма Ю.	68
ПЕРСПЕКТИВИ ПЕРЕРобКИ МОЛОКА КОРОВ'ЯЧОГО У ДЕСЕРТИ ОЗДОРОВЧОГО ПРИЗНАЧЕННЯ Гуляєва А.	70
НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПЕРЕРобКИ МОЛОКА КОРОВ'ЯЧОГО У СИРИ ПРЕМІУМ- КЛАСУ НА СІМЕЙНИХ СИРОРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ Фесенко Д.	72
ЯКІСНА МОЛОЧНА СИРОВИНА – ЗАПОРУКА ОДЕРЖАННЯ БІОБЕЗПЕЧНИХ МОЛОЧНИХ ПОДУКТІВ ЗА ВИМОГАМИ НАССР Фомін І., Костриця Ю.	74
РАДІОНУКЛІДИ У МОЛОЦІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ЗНИЖЕННЯ ЇХ ВМІСТУ Сивак С., Костриця Ю.	76
ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СИРОВИНИ ПРИ ПЕРЕРобЦІ МОЛОКА У КИСЛОМОЛОЧНІ НАПОЇ З МЕДОМ Храновська Ю.	77
СЕЗОННІ ЗМІНИ ПОКАЗНИКІВ МОЛОКА-СИРОВИНИ Чумаченко Д., Ткаченко Т.	79
INVASIVE DISEASES OF SHEEP AND METHODS OF FIGHTING THEM Kostiuk D.IU.	80
INFLUENCE OF BACTERIAL COMBINATIONS ON FERMENTED SAUSAGE QUALITY Yushin D.A.	82
ВПЛИВ ГОДУВАННЯ КУРЕЙ-НЕСУЧОК НА ЯКІСТЬ ЯЄЦЬ Сідлецька Г.А.	84
М'ЯСНІ ХЛБИ КОМБІНОВАНОГО СКЛАДУ Костюк Д. Ю.	85
ДОСЛІДЖЕННЯ СПОСОБУ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ЗБЕРІГАННЯ ОХОЛОДЖЕНОЇ ЯЛОВИЧНИНИ Синиця О.В., Савчак Є.М.	86
ЛАКТОФЕРИН ЯК ФІЗІОЛОГІЧНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ ХАРЧОВИЙ ІНГРЕДІЄНТ ТА ШЛЯХИ ЙОГО СТАБІЛІЗАЦІЇ Найдьонов О.Ю.	87
ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ПСИЛУМУ У ВИРОБНИЦТВІ ВЕРШКОВОГО МАСЛА З РОЗШИРЕНИМ СПЕКТРОМ ФІЗІОЛОГІЧНИХ ЕФЕКТІВ Прілепова І.С.	88

РОЗДІЛ 4 – СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ БІОРІЗНОМАНІТТЯ В УКРАЇНІ Войницька І.Г.	91
АНАЛІЗ РОЗВИТКУ ЕНОГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ В НАПРЯМКУ ОДЕСА-РЕНІ Мільчева Н.С.	94
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ Іванова В.Т.	96

Наукове видання

**Збірник наукових праць
молодих учених, аспірантів та студентів**

Головний редактор, д-р техн. наук, проф. Б.В. Єгоров
Заст. головного редактора, канд. техн. наук, доц. Н.М. Поварова
Технічні редактори А.В. Коваль, Т.Л. Дьяченко

Ум. друк. арк. 19,1